

STATSRÅDETS PRINCIPBESLUT OM STATENS ÄGARPOLITIK

3.11.2011

Ägarpolitiken utvecklas och statens ägarstyrning stärks. Staten förbinder sig att långsiktigt öka ägarvärdet inom de statsägda bolagen. Utgångspunkten för ägarpolitiken är ett samhälleligt och företagsekonomiskt hållbart resultat.

Med en aktiv ägarpolitik stöder staten tillväxt och sysselsättning och främjar därigenom hela samhällets bästa. Med hjälp av ägarpolitiken kan man kontrollerat se över näringsstrukturen och stödja en samhälleligt hållbar utveckling samtidigt som man också beaktar arbetstagarnas ställning i förändringsprocessen.

Ägarpolitiken utgår ifrån att statens företagstillgångar utgör en betydande del av nationalförmögenheten. Statens mål är att stärka och stabilisera inhemskt ägande i nationellt viktiga bolag.

Det förväntas att statens ägarpolitik är öppen, förutsebar och konsekvent. Staten ska som ägare vara konsekvent och följa samma grundläggande riktlinjer oberoende av vilket ministerium som ansvarar för ägarstyrningen av enskilda bolag. Ägarstyrningen av kommersiella bolag sköts centraliserat så att ägarstyrningen av de bolag som är verksamma i en konkurrensutsatt miljö har särskilts från regleringsuppgifterna. När ett bolag producerar tjänster som staten har beställt, ordnas ägarstyrningen så att det ministerium eller den avdelningen inom ett ministerium som använder budgetmedel inte samtidigt ansvarar för ägarstyrningen av den som producerat tjänsterna.

Staten iakttar i sin ägarstyrning den uppgifts- och ansvarsfördelning mellan bolagets organ och ägaren som regleras i aktiebolagslagen. I detta principbeslut stakas de centrala principerna och handlingssätten ut för statens verksamhet som ägare. Principbeslutet är riktat till de myndigheter som svarar

för ägarpolitiken, inte till bolagen. Det ägarpolitiska beslutsfattandet ska i alla situationer skötas av myndigheterna, medan det företagsekonomiska beslutsfattandet sköts av bolagens egna organ. I en bilaga till principbeslutet definieras samarbetet mellan olika ministerier när det gäller ägarstyrningen av bolag med specialuppgifter och av kommersiella bolag som är strategiskt viktiga för staten.

Det statligt ägda bolaget Solidiums verksamhet är viktig med tanke på statens strävan efter långsiktigt ägande och förmåga att reagera flexibelt. Målet är långsiktigt ägande som ger staten en årlig avkastning. Ägarportföljens struktur i Solidium utvecklas i syfte att trygga och stärka det inhemska ägandet och öka värdet av innehavet. Avkastningen på eventuell försäljning av aktier används också för projekt och investeringar som behövs för att skapa ny tillväxt.

Solidium Oy, som ägs helt av staten, verkar på ekonomiska grunder och tryggar det inhemska ägandet i centrala finska börsbolag. Solidium sköter sitt innehav enligt kommersiella principer och med beaktande av statens ägarpolitiska anvisningar. För bolaget fastställs målsättningar och verksamhetsprinciper som ska föras till finanspolitiska ministerutskottet för behandling och som täcker hela regeringsperioden. Syftet med anvisningarna är att förbättra transparensen och öppenheten i bolagets verksamhet.

Uppgiftsfördelningen mellan det ansvariga ministeriet och finanspolitiska ministerutskottet i beslut som rör ägarstyrningen grundar sig på det faktum att de betydande lösningar som hänför sig till statens ägarpolitik eller sätten att genomföra ägarstyrningen förutsätter förordande av finanspolitiska ministerutskottet. I samband med att staten köper eller säljer aktier som är av betydande värde eller på annat sätt av vikt behandlas ärendet av finanspolitiska ministerutskottet. Riktlinjerna för hur man ska agera anges för Solidiums del i bolagets ovannämnda målsättningar och principer. Finanspolitiska ministerutskottet meddelar dessutom vid behov riktlinjer och ståndpunkter som kompletterar principbeslutet.

Utifrån de allmänna utgångspunkter som fastställts ovan har statsrådet i dag, efter att ärendet behandlats av statsrådets finanspolitiska ministerutskott, beslutat fatta följande principbeslut om målen med och principerna för statens ägarpolitik. Principbeslutet med bilagor delges också styrelserna och verkställande direktörerna vid alla statsägda bolag.

1. Statens bolagsinnehav och målen för ägandet

Staten är majoritetsägare i tjugo (21) och betydande minoritetsägare i åtta (8) kommersiella bolag. Det statligt helägda bolaget Solidium Oy är en betydande minoritetsägare i elva (11) börsnoterade bolag. Utöver detta är staten ägare i tjugo (20) sådana bolag med specialuppgifter som antingen handhar en viss uppgift som staten anvisat dem eller har en dispens som är orsak till att de inte är verksamma på kommersiella villkor. Inte heller styrs de enligt kommersiella principer i en konkurrensutsatt miljö. När de dotterbolag och underkoncerner som ingår i de statsägda bolagens koncerner beaktas, uppgår antalet bolag som bedriver affärsverksamhet förmodligen till mer än 1 000. En ansenlig del av koncernbolagen är utländska bolag.

År 2010 var antalet anställda vid statsägda bolag och statens intressebolag cirka 214 000. Av dessa var knappt hälften anställda i bolag i Finland och drygt hälften i utländska koncernbolag. Merparten av personalen var anställd vid statens intressebolag. Andelen bolag med statlig majoritet har fortlöpande minskat i och med att bolag delvis eller helt har privatiserats.

I detta principbeslut fastställs statens mål och dess verksamhet som ägare. Bolagens specialuppgifter och de strategiska intressen som är knutna till bolagen preciseras och offentliggörs vid utgången av 2012.

Mål för ägandet i bolag med specialuppgifter

För de bolag som sköter specialuppgifter har staten som ägare samhällliga mål, men bolagens ekonomiska verksamhet styrs enligt ekonomiska principer. En specialuppgift och kostnaderna för den beaktas vid styrningen av bolaget och vid bedömningen av dess ekonomi. Bestämmelser om vissa bolag finns i

speciallagar, vilka för sin del också utgör normer för statens ägarpolitik och ägarstyrning.

Med tanke på de samhälleliga mål som är förenade med statligt ägande bör de bolag som sköter en statlig specialuppgift fortsättningsvis vara statsägda i sin helhet eller åtminstone kvarstå under bestämmande inflytande av staten. I dessa bolag grundar sig statens ägarpolitiska mål på ett så gott samhälleligt och ekonomiskt helhetsresultat som möjligt. Detta bedöms i första hand utifrån hur och med vilka kostnader bolaget i fråga når de mål och sköter de uppgifter som har ställts av det ministerium som svarar för förvaltningen av uppgiftsområdet, dvs. hur väl bolaget uppfyller sin samhällsuppgift.

Mål för ägandet i kommersiella bolag

Merparten av bolagen med statlig majoritet och statens intressebolag är verksamma på kommersiella villkor i en konkurrensutsatt miljö. Bolagen ska då sköta sin verksamhet på samma villkor som konkurrenterna, för att ägandet inte ska orsaka snedvriden konkurrens. I enlighet med detta konkurrensneutralitetsmål ska bolagen i fråga om verksamhetsprinciper, finansiell struktur och avkastningsmål vara jämförbara med andra bolag inom samma bransch. Trots detta ska bolagen i sin verksamhet beakta de välgrundade förväntningar som föranleds av statsägandet och som innebär en ansvarsfull verksamhet som bedrivs enligt hållbara principer.

Staten som ägare kan ha strategiska intressen också gällande bolag som är verksamma på kommersiella villkor i en konkurrensutsatt miljö. Dessa strategiska intressen gäller särskilt försörjningsberedskapen, upprätthållandet och tryggheten av annan infrastruktur och försvaret. Dessutom kan bolagen ha skyldigheter t.ex. i fråga om basservicen, men deras verksamhet bedrivs klart enligt allmänna affärsmässiga principer. I dessa bolag är målet med ägarstyrningen att i varje enskilt fall uppnå det bästa ekonomiska resultatet totalt sett. Detta bedöms utifrån en långsiktig ökning av lönsamheten och ägarvärdet. När ägandet bedöms beaktas kostnadseffekterna av statens strategiska intressen och bevarandet av det inflytande som behövs för att trygga dessa intressen.

2. Lönsamhet och kostnadseffektivitet som mål

Målet för kommersiella bolag ska vara en affärsekonomiskt lönsam verksamhet. Basserviceuppgifterna ska skötas kostnadseffektivt och med beaktande av de krav som ställts på dem. När mål för bolag med specialuppgifter ställs, ska specialuppgiftens karaktär och kostnader beaktas. Om staten är den enda ägaren i ett bolag som sköter en specialuppgift, beaktas bolagets samhällsuppgift när lönsamhetsmål ställs för det. Bolag som är verksamma i en konkurrensutsatt miljö följer alltid normala mål i fråga om lönsamhet och konkurrenskraft. Om det för ett sådant bolag ställs andra mål som kan anknyta till bl.a. industri-, regional- och sysselsättningspolitiken eller miljöskyddet, ska antingen de övriga ägarna ha godkänt detta eller alternativt ska de extra kostnader som bolaget orsakas ersättas enligt beslut som fattats på förhand, på ett sätt som inte står i strid med de förpliktelser som Finlands EU-medlemskap medför.

När beslut fattas om statens allmänna stödåtgärder, bör de statsägda bolagen behandlas på samma sätt som andra jämförbara företag. Kommersiella bolag beviljas statlig borgen på samma villkor som andra företag, och de har ingen särställning och inga specialrättigheter. Staten svarar inte utan uttryckliga borgensbeslut för bolagens skulder och andra förbindelser. När beslut fattas om finansierings- och säkerhetsarrangemang i fråga om bolag som sköter en statlig specialuppgift och bolag som sköter basservice, beaktas de förpliktelser som har ålagts bolaget, de behov som skötseln av dessa förorsakar i fråga om bolagets finansiering samt de förpliktelser som Finlands EU-medlemskap medför.

Bolags tillväxt genom företagsförvärv och genom att dotterbolag bildas är sedvanlig affärsverksamhet, och beslut om detta fattas av bolagens förvaltningsorgan och ledning. Förvaltningsorganen och ledningen fattar på samma sätt beslut om avyttrande eller avvecklande av affärsområden som ingår i den normala affärsverksamheten. I sådana situationer av förändring ska tryggheten av personalens ställning särskilt beaktas. I de bolag som sköter en

statlig specialuppgift eller en basserviceuppgift ska, när branschförändringar och företagsarrangemang bedöms, särskild uppmärksamhet fästas vid att förutsättningarna för att sköta specialuppgiften eller basserviceuppgiften inte äventyras. När det gäller bolag med specialuppgifter och basserviceuppgifter ska branschen inte utvidgas utan ägarens förhandsgodkännande.

I bolag som helt ägs av staten bör kontakten mellan ägaren och företaget skötas så att det ministerium som ansvarar för ägarstyrningen på förhand får kännedom om betydande beslut som inverkar på branschen och strategin. I bolag där det finns andra ägare säkerställs växelverkan mellan staten och bolaget inom ramen för sedvanlig kontakt mellan ledningen och de största ägarna på så sätt att styrelsens ordförande och verkställande direktören i första hand sköter kontakten till ägarna.

3. Ägarstyrningens principer

Det främsta målet för statens ägarpolitik och ägarstyrning är att utveckla bolagen och stödja den långsiktiga tillväxten i ägarvärdet. En ytterligare målsättning är att främja och säkerställa att bolagens verksamhet bedrivs på ett ansvarsfullt sätt. Centrala utgångspunkter för denna målsättning är att ägaren agerar öppet och konsekvent, att ansvarskännande och sakkunniga medlemmar föreslås som medlemmar i bolagens styrelser, att ägaren satsar på bolagens ledarresurser och på att få ledningen att engagera sig i bolaget samt att alla ägare och även andra intressenter beaktas. Ägarens viktigaste verktyg är att på ett självständigt sätt bereda ägarstrategin och utveckla god corporate governance.

Avdelningen för ägarstyrning vid statsrådets kansli svarar för beredningen av riktlinjerna för ägarstyrningen och för att ägarstyrningspraxisen är konsekvent. För bolagets resultat ansvarar dess operativa ledning och förvaltningsorgan, som fattar beslut som gäller verksamheten inom de ramar som aktiebolagslagen och bolagsordningen ställer.

Beaktandet av statens strategiska intressen säkerställs genom samarbetsarrangemang mellan avdelningen för ägarstyrning och de ministerier som svarar för intressena i fråga. Motsvarande arrangemang tillämpas för att man ska kunna säkerställa konsekvensen i ägarstyrningspraxisen i fråga om bolag med specialuppgifter och effektivisera den ekonomiska uppföljningen av bolagen.

I ett bolag som sköter en specialuppgift är staten en aktiv ägare som definierar innehållet i specialuppgiften och dess betydelse för de mål som ställs för bolaget. Ägaren ger anvisningar som gäller specialuppgiften samt utövar vid behov branschspecifik reglering och ekonomisk styrning när det gäller innehållet i och skötseln av specialuppgifter. Affärsverksamhetsstrategin för bolagets kommersiella funktioner definieras av bolagets ledning och förvaltningsorgan. Det bolagsspecifika samordnandet av affärsverksamhetsstrategin och specialuppgiften förutsätter samverkan mellan de tjänstemän som svarar för ägarstyrningen och specialuppgiften samt, vid behov, samverkan mellan ministerier. Beträffande förhållandet mellan avkastningsmål och övriga mål bestäms vid behov utifrån ställningstaganden av finanspolitiska ministerutskottet.

Ägarstyrningen grundar sig på självständig ägarstrategisk bevakning och beredning utifrån vilken staten vid behov tar ställning till strategiska och ekonomiska frågor som gäller företaget. Företagets styrelse och operativa ledning bär ansvaret för att de mest betydande ägarnas ståndpunkt vid behov säkerställs på förhand; detta gäller åtminstone när de åtgärder som planerats i företaget förutsätter att bolagets aktier används som betalningsmedel eller något annat sådant företagsarrangemang, om vilket beslut fattas vid bolagsstämman. Styrelsen och den operativa ledningen för också diskussioner med de betydande ägarna om centrala frågor som gäller affärsverksamhetsstrategin och om strukturarrangemang som kan ha relevant inverkan på ägarvärdets utveckling, även om det är bolagets styrelse som innehar beslutanderätten. Statens representanter agerar då på samma sätt som andra betydande ägare i motsvarande situationer, dvs. man förutsätter inte att staten får tillgång till information på annat sätt än de övriga ägarna.

Ett allmänt mål vid organiserandet av bolagens förvaltning och beslutsfattande är att utveckla och upprätthålla god förvaltningspraxis. Staten stöder som ägare en högklassig och öppen rapportering om bolagets ekonomi och verksamhet. Bolagen förväntas känna till både inhemska och internationella corporate governance-rekommendationer och genomföra den bästa praxis som är förenlig med dem. Förvaltningskoden för börsnoterade bolag i Finland används i tillämpliga delar som modell i förvaltningen och rapporteringen också av icke börsnoterade statligt ägda bolag. Det förutsätts att bolag som helt ägs av staten och bolag med statlig majoritet gör upp en separat företagsansvarsrapport eller publicerar en klart urskiljbar sådan rapport i sin årsredovisning. I fråga om de övriga statligt ägda icke börsnoterade bolagen är det önskvärt att en sådan rapport görs upp.

Med tanke på ägarstyrningen är det centrala beslutandeorganet bolagets styrelse, till vars medlemmar väljs sakkunniga personer utanför bolaget. När styrelsemedlemmar föreslås är kandidaternas erfarenhet och sakkunskap, säkerställandet av samarbetsförmåga och mångsidigt kunnande i styrelserna samt iakttagandet av statsrådets jämställdhetsmål centrala kriterier. Staten ska fortlöpande säkerställa att både kvinnor och män är tillräckligt representerade i de statligt ägda bolagens styrelser. I fråga om styrelsesammansättningarna fästs likaså avseende vid att medlemmarna är ömsesidigt oberoende och vid att rekryteringsbasen breddas.

När det gäller styrelsemedlemmar som valts på förslag av staten strävar man efter 5-7 års mandat. Ettåriga mandat eller mandat som är längre än högst två år kan gälla styrelseordförande eller medlemmar, om det allmänna ekonomiska läget eller bolagets situation så kräver.

Huvudregeln är att staten har direkt representation åtminstone i styrelserna i alla sådana bolag som helt ägs av staten, där staten är majoritetsägare eller där staten är en så betydande minoritetsägare att den har faktisk bestämmanderätt. Till styrelseuppdragen rekryteras tjänstemän från olika ministerier; de ministerier som svarar för ägarstyrningen ska säkerställa att

tjänstemännens styrelseuppdrag är offentliga och informationen om uppdragen lättillgänglig.

När en tjänsteman valts till medlem av styrelsen ska jävsbestämmelserna i förvaltningslagen följas. En styrelsemedlem representerar därmed i sitt uppdrag bolaget och alla dess aktieägare, och styrelsemedlemmen har inte rätt att agera enbart utifrån statens ägarintresse. En tjänsteman som har valts in i styrelsen agerar därmed i sin uppgift inom de ramar som aktiebolagslagen, värdepappersmarknadslagen och de anvisningar som sammanhänger med den samt annan privaträttslig lagstiftning som gäller bolaget ställer.

En tjänsteman som är medlem av styrelsen deltar inte i beredningen och beslutsfattandet i anslutning till ägarstyrningsuppgifterna som gäller bolaget eller i fattandet av ägarpolitiska beslut som rör bolaget. I fråga om ett börsnoterat bolag upprätthålls kontakterna mellan styrelsemedlemmar och de tjänstemän som sköter ägarstyrningsuppgifter så att de begränsningar som hanteringen av insideruppgifter ställer på det ägarpolitiska beslutsfattandet beaktas.

Förvaltningsråd kan finnas i bolag som sköter statliga specialuppgifter och i sådana kommersiellt verksamma icke börsnoterade bolag där strategiska intressen är förknippade med statens innehav. Staten försöker i egenskap av ägare också främja sådana kontakter mellan företagsledningen och företrädare för de centrala intressegrupperna som sker inom ramen för delegationer och liknande organ. Ersättningarna för dem som medverkar i förvaltningsråd och delegationer ändras till mötesarvoden.

4. Premiering

En central princip för ägarstyrningen är att bolagens konkurrenskraft ska tryggas till den del detta kan påverkas med ägaråtgärder. Detta gäller också löner och premieringssystem. Utgångspunkten är att man vid lönesättningen och premieringen av ledningen iakttar dels kriterier som grundar sig på

långsiktigt resultat och den totala framgången för företaget i fråga, dels principerna om skälighet. Premieringssystemen för ledningen bör då beakta de ägarpolitiska mål som föranleds av långsiktigheten i statens innehav samt vikten av tillräckligt långt personligt engagemang för att dessa mål ska kunna uppnås.

Vid planeringen av premieringssystem ska bolagens styrelser ansvara för beredningen.

Premieringen ska vara rättvis så att också övrig personal motiveras och premieras, antingen via personalfonder eller på annat sätt. I bolag som sköter statliga specialuppgifter ska premieringssystemen planeras så att de beaktar betydelsen av både de mål som hänför sig till specialuppgiften och de ekonomiska målen i bolaget i fråga.

I fråga om de arvoden som betalas för styrelseuppdrag i bolagen tillämpas samma principer som vid premieringen av ledningen. Arvodena ska stå i proportion till bolagets storlek, verksamhetens art och svårighetsgraden för styrelseuppdraget i fråga. För börsbolagens del kan styrelsearvodena jämföras med arvoden i andra finska börsbolag och för icke börsnoterade bolags del kan man granska vilka arvoden andra jämförbara icke listade bolag betalar ut.

Anvisningarna om premiering kommer att preciseras med ett ställningstagande som godkänns av finanspolitiska ministerutskottet. Det gällande ställningstagandet är daterat 2009. Konsekvenserna av de reformer som antagits i ställningstagandet och genomförandet av riktlinjerna i detta följs årligen. Ställningstagandet ska omarbetas och då fästs fortsättningsvis vikt vid att premieringen är skälig, öppen och långsiktig samt vid företagens konkurrenskraft när nyckelpersoner rekryteras.

5. Ägarpolitiska mål som ställs på bolagens verksamhet samt företagsansvar

Statens ägarpolitik grundar sig på en ökning av ägarvärdet som beaktar alla intressenter i bolaget och som sker på ett hållbart och ansvarsfullt sätt. För att

bolagets lönsamhet och tillväxtmål ska kunna kombineras förutsätts det att de skyldigheter som lagstiftningen föreskriver i hemlandet och i övriga verksamhetsländer sköts föredömligt.

Ett synnerligen viktigt element är öppenheten, och den bör prägla bolagets rapportering, premiering och allmänna transparens när det gäller verksamheten. För staten är det viktigt att man i bolagen går in för att respektera personalens ställning och rättigheter, och man vill agera ansvarsfullt med tanke på miljön. Vidare förväntar sig staten att bolagen fäster vikt också vid insynen i sina underleverantörskedjor och vid att också underleverantörsföretagen bedriver en bra personal- och miljöpolitik.

När det gäller företagens ansvarsfrågor bör utgångspunkten vara att bästa praxis inom branschen iakttas och att företagen tillägnar sig standarder som motsvarar minst dem som de centrala konkurrenterna har. Det är här fråga om affärsmässiga beslut som företagens styrelser och företagsledningen bär ansvaret för. Det förutsätts att bolag som ägs helt av staten och icke börsnoterade bolag med statlig majoritet rapporterar om ansvarsfrågorna tillräckligt exakt och på ett jämförbart sätt.

Staten anser det viktigt att personalrepresentationen och tillräckliga påverkningsmöjligheter för personalen har säkerställts i bolagets förvaltningsorgan åtminstone inom de ramar som definieras i lagen om personalrepresentation i företagens förvaltning. Staten förutsätter såsom ägare att personalgrupperna och ledningen samverkar regelbundet och öppet. Målet för bolagens personalpolitik bör vara att bolagen är föredömliga arbetsgivare som följer ingångna arbetsmarknadsavtal och kontinuerligt och initiativrikt utvecklar sin personalpolitik.

Staten har i egenskap av ägare genomfört jämställdhetslagen vid valet av bolagens styrelser. Detta räcker dock inte ensamt till för att säkerställa att jämställdhetsmålen fullföljs. Vid valet av personer till bolagens högsta ledning, ledningsgrupper och andra ledningsuppdrag bör det därför säkerställas att både män och kvinnor har lika möjligheter att avancera i karriären och att få

ledningsuppdrag. Också när det gäller organ som bereder styrelsens utnämningar och premiering strävar man efter att ge män och kvinnor lika möjligheter att vara företrädare i dessa organ.

Staten är såsom ägare beredd att främja arrangemang som skapar förutsättningar för uppkomsten av nya arbetsplatser och staten värdesätter såsom ägare en långsiktig personalpolitik, där arbetsförhållandenas kontinuitet och arbetstagarnas kunskapskapital beaktas också när verksamheten är utsatt för kostnadstryck av olika slag. I bolag som helt ägs av staten bör kontakterna mellan ägaren och företaget genomföras så att ägaren på förhand är medveten om sådana betydande åtgärder som påverkar personalens ställning. Ägarstyrningen ska informera arbets- och näringsministeriet samt i situationer av förändring främja åtgärder som ägarstyrningen anser vara nödvändiga.

Staten värdesätter en god personalpolitik som innefattar förfaranden med hjälp av vilka diskriminering av minoriteter kan elimineras och förebyggas. Samtidigt stöder man integrationen av olika personalgrupper, bl.a. invandrare, samt främjar genom flexibla arbetstids- och arbetsuppgiftsarrangemang svårssysselsatta personers möjligheter att delta i arbetslivet. Eftersom det allmänna målet är att arbetskarriärerna blir längre bör företagen försöka främja de äldre arbetstagarnas möjligheter att orka i arbetslivet. Detta kan ske dels genom stödåtgärder som hänför sig till arbetshälsan och välbefinnandet i arbetet, dels också med hjälp av flexibla arbetstids- och uppgiftsarrangemang.

Målet med bolagens miljöpolitik bör vara ett föredömligt och ansvarsfullt beteende som grundar sig på respekt för lagstiftningen och internationella fördrag. Staten är som ägare beredd att främja arrangemang genom vilka bolagen strävar efter att sammanjämka aspekter som gäller produktion, ekonomi och miljö på ett sätt som främjar bolagets långsiktiga konkurrenskraft. Vid bedömningen av de konsekvenser som bolagens verksamhet har för miljön fästs avseende också vid statens miljöpolitiska mål.

Eftersom staten är en långsiktig ägare har bolagens vinstutdelning och utdelningspolitik stor betydelse för staten. Staten värdesätter en förutsebar

utdelningspolitik som beaktar både företagets finansieringsbehov och ägarens intressen och som utgår ifrån ett förhållandevis jämnt utdelningsflöde som är jämförbart i branschen. Statens vinstutdelningsförväntningar bedöms årligen på ett sådant sätt att tryggheten av bolagets soliditet och utvecklingsmöjligheter beaktas.

6. Ändringar i ägarbasen och ägararrangemang

Ägandet bedöms regelmässigt inom ramen för uppföljningen av bolaget. De strategiska intressen som hänför sig till ägandet samt bolagets uppgifter i anslutning till basservicen och bolagets specialuppgifter tryggas, men i övrigt kan det statliga ägandet minskas på ett kontrollerat sätt. Alla avgöranden som har samband med ändringar och arrangemang i ägarbasen träffas i enlighet med de fullmakter som riksdagen har fattat beslut om.

De bolag som sköter en statlig specialuppgift ska också i fortsättningen ägas helt av staten eller åtminstone kvarstå under statens bestämmanderätt.

Ändringar som avser ägandet av dessa bolag kommer närmast i fråga endast när specialuppgiftens betydelse minskar eller försvinner eller när det kan bedömas att skötseln av specialuppgiften blir effektivare i och med att andra ägare kommer med eller deras ägarandel ökar.

De bolag som är verksamma på kommersiella villkor kan delas in i två grupper med tanke på en ändring av ägarbasen: bolag där staten i främsta hand har ett placerarintresse och bolag där grunden för det statliga ägandet är ett strategiskt intresse som har samband med ägandet. Om staten främst har ett placerarintresse i ett bolag, kan staten helt eller delvis avstå från sitt ägande, och det att statens majoritetsinnehav eller kvalificerade minoritet enligt aktiebolagslagen bibehålls har ingen självständig betydelse. När det gäller ägandet i nationellt viktiga bolag får stabiliteten dock inte äventyras.

Om staten har ett speciellt strategiskt intresse i bolaget, t.ex. i anslutning till de samhällseliga basfunktionerna, är ett betydande statligt innehav i allmänhet

befogat. Eventuella ägararrangemang görs därmed utan att intresset i fråga äventyras.

En allmän utgångspunkt för samtliga ägararrangemang är att det bästa ekonomiska helhetsresultatet ska nås. Som kriterium gäller inte enbart försäljningspriset på bolaget eller aktierna, utan särskild vikt fästs vid förbättrandet av den samhällsekonomiska konkurrenskraften och den ekonomiska konkurrensen, tryggandet av de branschspecifika verksamhetsbetingelserna för den inhemska industrin och det inhemska näringslivet, bevarandet och ökandet av kompetensen samt tryggandet av sysselsättningen.

Syftet med ägararrangemang och aktieförsäljningar är också att trygga en så stabil ägarbas som möjligt. Inhemska institutioners och småplacerares samt bolagets personals möjligheter att bli aktieägare och vara delaktiga i säljning av aktier främjas i synnerhet i samband med börsintroduktion.

7. Ministeriernas ansvarsfördelning och samarbete i ägarstyrningen

Avdelningen för ägarstyrning vid statsrådets kansli svarar för statens ägarpolitik och de anvisningar som gäller denna samt styr och koordinerar det ministeriesamarbete som rör ägarstyrning. Avdelningen för ägarstyrning svarar för styrningen av de kommersiellt verksamma bolagen, om inte annat beslutats särskilt. Avdelningen svarar också för styrningen av de bolag med specialuppgifter som särskilt har anvisats avdelningen; de övriga bolagen med specialuppgifter styrs av det ministerium som svarar för specialuppgiften i fråga. De kommersiellt verksamma bolag som bildades under den föregående regeringsperioden överförs till avdelningens styrning, och de nya kommersiellt verksamma bolagen överförs till avdelningen för ägarstyrning direkt i samband med bolagiseringen.

Följande kommersiellt verksamma bolag ska överföras till avdelningen för ägarstyrning: Arctia Shipping och Meritaito (KM) samt Certia Oy (UKM). Ägarstyrningen av dem överförs utan dröjsmål. Ägarstyrningen av Fingrid Oyj

överförs på det sätt som förutsätts i elmarknadsdirektivet till finansministeriet när det förnyande av aktieägaravtalen som hänför sig till ägararrangemangen är klart, dock senast den 1 mars 2012.

I bilagorna till detta principbeslut beskrivs de verksamhetssätt med hjälp av vilka man organiserar det samarbete som bedrivs mellan statsrådets kansli och andra ministerier i ägarstyrningen av bolag som sköter statliga specialuppgifter och bolag som är verksamma på kommersiella villkor och i vilka staten har ett strategiskt intresse.

Bilaga 1.

Samarbetet mellan SRK:s avdelning för ägarstyrning och ministerierna i ägarstyrningen av kommersiella bolag som är strategiskt viktiga för staten

Bilaga 2.

Samarbetet mellan SRK:s avdelning för ägarstyrning och ministerierna i ägarstyrningen av bolag som sköter statliga specialuppgifter

Bilaga 3.

Modell för redovisning av onoterade statsägda bolags företagsansvar

STATSRÅDETS PRINCIPBESLUT OM ÄGARPOLITIKEN den 3 november 2011

Bilaga 1.

Samarbetet mellan SRK:s avdelning för ägarstyrning och ministerierna i ägarstyrningen av kommersiella bolag som är strategiskt viktiga för staten

Bland de statligt ägda kommersiella bolagen finns det ett flertal i vilka staten har ett strategiskt intresse. Strategiska intressen är bl.a. uppgifter i anslutning till basservicen eller samhällsomfattande tjänster, funktioner med anknytning till infrastrukturen eller uppgifter som är betydelsefulla med tanke på landets försvar eller försörjningsberedskapen. Ett statligt innehav i sig ger inte upphov till strategiska intressen, utan det är alltid fråga om sådana uppgifter eller funktioner som är viktiga med tanke på statens primära uppgifter och skötseln av dem.

Utgångspunkten är att man sörjer för statens strategiska intressen genom ägarstyrning, inte genom reglering. Vid ägarstyrningen krävs emellertid ett regelbundet samarbete mellan avdelningen för ägarstyrning och det ministerium som är centralt med tanke på det strategiska intresset, i syfte att säkerställa att det berörda ministeriet får den information det behöver om frågor i anslutning till det strategiska intresset och att avdelningen för ägarstyrning i tillräcklig grad beaktar det strategiska intresset vid ägarstyrningen av bolaget i fråga.

Statsrådets kansli utövar statens ägarmakt i bolaget i enlighet med de beslut som statsrådet fattat och de anvisningar och ställningstaganden som finanspolitiska ministerutskottet godkänt. Kansliet

- sörjer för den styrning och de anvisningar som hänför sig till verksamheten
- utser statens kandidater till bolagets styrelse och bereder ägarens andra ärenden i anslutning till beslutsfattandet på bolagsstämmor

- sörjer för den uppföljning av bolaget som sker mellan bolagsstämmorna och för kontakterna mellan styrelsen och den operativa ledningen
- säkerställer att bolaget följer riktlinjerna för ägarstyrningen så att de bolagsspecifika särdragen som finns på grund av det strategiska intresset samtidigt beaktas i tillräcklig grad.

För flera bolags vidkommande är de strategiska intressena sådana att deras innehåll och betydelse bör bedömas inte bara utgående från ägarstrategin utan också utgående från utvecklingen och myndighetsuppgifterna inom branschen i fråga. Med tanke på sådana bedömningar bildas för valperioden mindre arbetsgrupper som sammanträder åtminstone en gång om året och som består av 1–2 representanter för avdelningen för ägarstyrning och 1–2 representanter för det ministerium som är centralt med tanke på det strategiska intresset. Om flera ministerier har ett strategiskt intresse i bolaget kan till arbetsgruppen utses en (1) representant från varje sådant ministerium. Arbetsgruppens medlemmar fungerar också som kontaktpersoner i frågor som gäller bolaget och dess ägarstyrning.

Arbetsgruppen ska bedöma vilket slag av strategiskt intresse staten har i bolaget och hur det ska beaktas i ägarstyrningen av bolaget och i ägarens ställningstaganden. Avdelningen för ägarstyrning vidtar behövliga åtgärder med beaktande av omständigheter i anslutning till bolaget (offentligt noterat eller onoterat), karaktären på dess verksamhet (dispens eller särskilda förpliktelser/fri verksamhet på konkurrensvillkor) och statens ägarandel. Eventuella avvikande uppfattningar förs till finanspolitiska ministerutskottet för behandling.

Det strategiska intressets betydelse framträder i första hand i beslutsfattandet kring statens ägarandel och ägarstrategi. Utgångspunkten är att statens strategiska intressen inte ska äventyras vare sig med de åtgärder som staten som ägare själv vidtar (aktieförsäljning och strukturarrangemang) eller med de beslut som bolagets organ fattar (företagsförvärv, omläggning av affärsinriktningar, förnyande av strategin e.d.).

- I vissa bolag förutsätter detta att staten förblir den enda ägaren, t.ex. på grund av att ett bolag har en särställning inom ett visst affärsområde eller på grund av att bolaget har ålagts uppgifter i anslutning till basservicen eller förpliktelser med anknytning till samhällsomfattande tjänster. Till de mest uppenbara exemplen på sådana bolag hör Itella Abp i fråga om postaffärsverksamheten och VR-Group Ab i synnerhet i fråga om persontrafiken.
- I de flesta bolag förutsätter de strategiska intressena inte att staten är ensam ägare utan det krävs en sådan ägarandel och ett sådant inflytande genom vilket de strategiska intressena kan främjas och ett eventuellt äventyrande av intressena förhindras. Staten är majoritetsägare i tre börsbolag av strategisk betydelse – Finnair Abp, Fortum Abp och Neste Oil Abp. Dessutom har en industriell minoritetsandel förvärvats i vissa onoterade, strategiskt betydande bolag, t.ex. Patria Abp och Vapo Oy. I ett flertal strategiskt betydande bolag - exempelvis Itella Abp och VR - är staten emellertid fortfarande ensam ägare.

Bilaga: Strategiskt betydande bolag och de ministerier som ansvarar för det strategiska intresset

Arbets- och näringsministeriet

Fortum Abp

Neste Oil Abp

Gasum Oy

Fingrid Oyj

Vapo Oy

Motiva Oy

Kommunikationsministeriet

Arctia Shipping Ab

Finnair Abp

Itella Abp

Finlands Färjetrafik Ab

Meritaito Ab
VR-Group Ab

Jord- och skogsbruksministeriet
Boreal Växtförädling Ab
Finska centralen för utsädespotatis Ab
Suomen Viljava Oy

Undervisnings- och kulturministeriet
Certia Oy

Försvarsministeriet
Patria Abp

Finansministeriet
Ab Myntverket i Finland

Miljöministeriet
Ekokem Oy Ab

STATSRÅDETS PRINCIPBESLUT OM ÄGARPOLITIKEN den 3 november 2011

Bilaga 2.

Samarbetet mellan SRK:s avdelning för ägarstyrning och ministerierna i ägarstyrningen av bolag som sköter statliga specialuppgifter

Statsrådets kanslis avdelning för ägarstyrning svarar för ägarstyrningen av de bolag med statliga specialuppgifter som särskilt anvisats den. Ägarstyrningen av övriga bolag med specialuppgifter hör till det ministerium som ansvarar för specialuppgiften i fråga. Om specialuppgiften omfattar verksamheter som hör till flera ministeriers ansvarsområde ska det ministerium som ansvarar för ägarstyrningen ansvara för dessa verksamheter och deras samordning. För att samordna enhetligheten i statens ägarstyrning, de intressen som hänför sig till specialuppgifterna och den ekonomiska ägarstyrningen ska samarbetet mellan avdelningen för ägarstyrning och det ansvariga ministeriet ordnas i enlighet med följande principer:

Det ministerium som ansvarar för ägarstyrningen

- utövar statens ägarmakt i bolaget i enlighet med speciallagar, statsrådets beslut och de anvisningar och ställningstaganden som finanspolitiska ministerutskottet har godkänt
- utser statens kandidater till bolagets styrelse och bereder ägarens andra ärenden i anslutning till beslutsfattandet på bolagsstämmor. När styrelsen utses är utgångspunkten den att styrelsen ska ansvara för bolagets ekonomi och förverkliga de mål i fråga om specialuppgiften som ägaren har ställt upp.
- sörjer för den uppföljning av bolaget som sker mellan bolagsstämmorna och för kontakterna mellan styrelsen och den operativa ledningen

- säkerställer att bolaget följer riktlinjerna för ägarstyrningen så att de bolagsspecifika särdragen som finns på grund av specialuppgiften samtidigt beaktas i tillräcklig grad
- definierar bolagets specialuppgift och de krav som utgående från den ska ställas på bolaget. Om ansvaret för bolaget har överförts på avdelningen för ägarstyrning ska innehållet i specialuppgiften fastställas av det ministerium som ansvarar för specialuppgiften. I detta fall ska avdelningen för ägarstyrning och det ansvariga ministeriet samarbeta för att definiera de krav som ställs utgående från specialuppgiften.

Det ministerium som ansvar för specialuppgiften

- definierar bolagets specialuppgift och de krav som ställs utgående från den
- fastställer de kostnader som specialuppgiften orsakar bolaget, lägger fram behövliga förslag om de anslag som ska reserveras för dessa eller om den förmögenhet som ska användas för att täcka dem samt ansvarar för användningen av anslagen och tillsynen i anslutning därtill
- följer upp och bedömer skötseln av specialuppgiften och dess kostnadseffektivitet.

Enhetlighet i statens ägarpolitik och ägarstyrning

- ***I styrningen av bolag med specialuppgifter iaktas den statliga ägarstyrningens gemensamma praxis och en enhetlig förvaltningsmodell följs. För att säkerställa detta bistår statsrådets kanslis avdelning för ägarstyrning det ansvariga ministeriet i frågor som hänför sig till utövande av ägarmakten.***
- En bolagsspecifik ägarstyrning kan vid behov fastställas genom anvisningar från det berörda ministeriet. Dessa anvisningar bör utan undantag basera sig på statsrådets principbeslut om ägarpolitiken och bilagorna till det samt på de övriga anvisningar som finanspolitiska ministerutskottet har godkänt. Vid beredningen av andra anvisningar än sådana som innehåller instruktioner för bolaget ska statsrådets kanslis avdelning för ägarstyrning höras.

Avdelningen för ägarstyrning

- följer upp bolagets förvaltning och ekonomiska situation och rapporteringen om dem
- utser för detta en ansvarig tjänsteman som fungerar som kontaktperson till det ansvariga ministeriet
- lägger på begäran av det ansvariga ministeriet fram förslag till sådana styrelsemedlemmar utanför statsförvaltningen som representerar specialkunnande i anslutning till bolagets bransch och affärsverksamhet.
- utser på begäran av det ansvariga ministeriet en tjänstemannamedlem till bolagets styrelse
- deltar på det ansvariga ministeriets begäran i beredningen av ärenden inför bolagsstämman och i andra uppgifter som hänför sig till ägarstyrningen. Premieringssystemen ska alltid läggas fram för bedömning vid avdelningen för ägarstyrning.
- koordinerar de ansvariga ministeriernas samarbete i frågor som hänför sig till ägarstyrningen och bereder allmänna anvisningar och riktlinjer som gäller ägarstyrningen av de bolag som sköter en specialuppgift och som förs till finanspolitiska ministerutskottet för behandling efter att de ansvariga ministerierna har meddelat sin uppfattning om dem.

En professionell skötsel av ägarstyrningen förutsätter att det vid det ansvariga ministeriet finns antingen en enhet, en grupp inom ministeriet eller en utsedd tjänsteman som ansvarar för detta och som har till uppgift att sköta beredningen, uppföljningen och kontakterna i anslutning till ägarstyrningen. Den tjänsteman som är styrelseordförande i bolaget får inte vara förman till den tjänsteman som har det huvudsakliga ansvaret för bolagets ägarstyrning.

Med tanke på ägarstyrningen av bolag med specialuppgifter bildas för regeringsperioden arbetsgrupper som är gemensamma för det ansvariga ministeriet och avdelningen för ägarstyrning. Utgångspunkten är att arbetsgrupperna sammanträder två gånger per år, vid behov även oftare. I arbetsgrupperna finns 1–2 representanter för det ansvariga ministeriet och 1–2 representanter för avdelningen för ägarstyrning. Arbetsgruppernas viktigaste

uppgift är att stödja den ägarstyrning som ministeriet utövar och säkerställa att ägarstyrningen är enhetlig, och de ska fästa särskild uppmärksamhet vid följande frågor:

- Definierandet av bolagets specialuppgift eller särställning och dess betydelse för ägarstyrningen.
- Eventuella förändringar i specialuppgiften eller särställningen och deras betydelse för ägarstyrningen (ska bedömas med 2–3 års mellanrum).
- Kostnadseffektiviteten när det gäller skötseln av specialuppgiften.
- Bolagets styrelses sammansättning och behov av förnyelse.
- Tidsenligheten och ändamålsenligheten i premieringssystemen och premieringsförfarandena.¹

¹ Med premieringssystem och premieringsförfaranden avses att statens specialuppgift tas i beaktande när bolaget ställer upp kriterier för årlig bonus och för premieringsprogram på längre sikt. I arbetsgrupperna kan man också jämföra förfarandena beträffande pensionsålder och tilläggspension, men beslut om premier ska alltid fattas av bolagets styrelse.

Bilaga: Bolag med specialuppgifter och de ministerier som ansvarar för ägarstyrningen av dem.

Arbets- och näringsministeriet

Finnvera Abp

Finlands Industriinvestering Ab

Kommunikationsministeriet

Finavia Abp

Finnpilot Pilotage Ab

Rundradion Ab ²

Undervisnings- och kulturministeriet

CSC-tieteen tietotekniikan keskusOy

Hästinstitut Ab

Suomen Ilmailuopisto Oy

Veikkaus Ab

Social- och hälsovårdsministeriet

Alko Ab

Utrikesministeriet

Finnfund/Fonden för industriellt samarbete Ab

Finansministeriet

Aalto Universitetsfastigheter Ab

Hansel Ab

Haus kehittämiskeskus Oy

Helsingin Yliopistokiinteistö Oy – Helsingfors

Universitetsfastigheter Ab

Suomen Yliopistokiinteistö Oy – Finlands

Universitetsfastigheter Ab

² Övervakningen och styrningen hör primärt till riksdagen, ministeriets roll är begränsad

Tietokarhu Oy

Arsenal Abp³

Yrityspankki SKOP Oyj⁴

Statsrådets kansli

Governia Oy

Solidium Oy

Suomen Erillisverkot Oy

Miljöministeriet

Kommunfinans Abp

³ i likvidation, ägarstyrningen avviker klart från det normala

⁴ i likvidation, ägarstyrningen avviker klart från det normala

STATSRÅDETS PRINCIPBESLUT OM ÄGARPOLITIKEN den 3 november 2011

Bilaga 3.

Modell för redovisning av onoterade statsägda bolags företagsansvar

Innehåll

INLEDNING	29
REDOVISNINGSMODELLENS STRUKTUR.....	30
REDOVISNINGSMODELL	31
1. BESKRIVNING AV ORGANISATIONEN SAMT ORGANISATIONENS FÖRVALTNING OCH VERKSAMHETSPRINCIPER.....	31
1.1 Basfakta om organisationen	31
1.2 Styrning av samhällsansvaret och verksamhetsprinciper	31
1.3 Intressentgrupper och interaktion med intressentgrupper.....	32
2. EKONOMISKT ANSVAR.....	32
2.1 Styrning av det ekonomiska ansvaret	32
2.2 Nyckeltal för den ekonomiska verksamheten.....	32
3. PERSONAL.....	34
3.1 Personalstyrning	34
3.2 Antal anställda och personalstruktur	34
3.3 Omorganiseringar och uppsägningar/ Relationerna mellan personal och arbetsgivare.....	35
3.4 Jämställdhet.....	36
3.5 Belöning.....	36
3.6 Kompetensutveckling och utbildning.....	37
3.7 Välbefinnande i arbetet.....	37
3.8 Arbetshälsa och säkerhet	37
4. MILJÖ.....	39
4.1 Miljöstyrning.....	39
4.2 Miljönyckeltal.....	39
5. SAMHÄLLE	43

5.1	Lokalsamhällen	43
5.2	Korruption	43
5.3	Politisk påverkan.....	44
5.4	Begränsningar av konkurrensen	44
5.5	Förenlighet med bestämmelserna.....	44
6.	PRODUKTANSVAR	45
6.1	Kundnöjdhet.....	45
6.2	Produkters och tjänsters hälsa och säkerhet	45
6.3	Märkning av produkter och tjänster samt marknadskommunikation	46
6.4	Skydd för kunddata och integritet.....	46
6.5	Hållbar konsumtion	46
7.	MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER	46
7.1	Människorättsfrågor i anslutning till verksamheten	46
8.	LEVERANTÖRSKEDJAN.....	47
8.1	Styrning av leverantörskedjan.....	47
9.	RAPPORTERINGS- OCH BERÄKNINGSPRINCIPER	48
9.1	Rapporteringsprinciper.....	48
9.2	Mättnings- och beräkningsprinciper	48

Inledning

Det finns mycket lagstadgad rapportering att tillgå om bolagens ekonomiska situation, och detta ger ägarna och andra intressentgrupper möjlighet att följa hur företagens eller organisationernas verksamhetsresultat och ekonomiska ställning utvecklas. Intressentgrupperna väntar sig dock också rapporter om andra frågor som har betydelse för dem. Dessa publiceras ofta i form av företagsansvarsrapporter eller samhällsansvarsrapporter.

I Finland finns det drygt 120 företag och andra organisationer som publicerar information om företagsansvaret i rapporter eller på sina webbsidor. Detta innebär att största delen av företagen och organisationerna inte ger sina intressentgrupper någon annan information än den lagstadgade rapporteringen och de grundläggande nyckeltalen för personalen.

Bolagens ekonomiska rapporter ger en bild av den föregående periodens prestationsförmåga. Den information som publiceras om företagsansvaret ger i sin tur ofta signaler om företagens och organisationernas framtida prestationsförmåga. De ger i allmänhet också information om hur etiska och ansvarstagande verksamhetsprinciperna är.

Denna information har betydelse för alla intressentgrupper, i synnerhet för ägarna. Av denna orsak publicerar enheten för ägarstyrning vid statsrådets kansli en modell för redovisning av onoterade statsägda bolags företagsansvar.

Modellen lämpar sig också för bolag som faller under andra ministeriers än statsrådets kanslis ägarstyrningsansvar. Modellen förutsätter inte att det publiceras en separat rapport om företags- eller samhällsansvaret.

Redovisningsmodellen baserar sig på de riktlinjer som styr hållbarhetsredovisningen samt på allmän rapporteringspraxis. Innehållet i modellen har i synnerhet påverkats av redovisningsriktlinjerna Global Reporting Initiative G3 och bokföringsnämndens allmänna anvisning om upprättande av verksamhetsberättelse. Nyckeltalen i GRI-riktlinjerna har omarbetats så att de bättre lämpar sig för verksamheten i finländska organisationer.

Källorna som utnyttjats vid utarbetandet av redovisningsmodellen är:

- Global Reporting Initiative (GRI) Sustainability Reporting Guidelines G3, 2006
 - Uppdaterad version av redovisningsriktlinjerna GRI 3.1, 25.3.2011
- Bokföringsnämnden (KILA): Allmän anvisning om upprättande av verksamhetsberättelse, 12.9.2006
- Arbets- och näringsministeriet: De första stegen i rapporteringen om företagsansvaret. Informationspaket för små och medelstora företag
- Värdepappersmarknadsföreningen rf: Finsk kod för bolagsstyrning (Corporate Governance) 2010
- ISO 26000 standard för socialt ansvarstagande, fastställd 22.11.2010

Redovisningsmodellens struktur

Redovisningsmodellen innehåller de uppgifter och nyckeltal som ska redovisas om ett bolags samhällsansvar. Dessa har presenterats enligt delområdena för samhällsansvaret i avsnitten 1-9. Det finns två typer av uppgifter och nyckeltal:

1. Nyckeltal och beskrivningar som är gemensamma för alla företag. Dessa anges med normal text i redovisningsmodellen.
2. Kompletterande, valfria nyckeltal och beskrivningar. Dessa anges med grå, kursiverad text i redovisningsmodellen.

Modellen är allmän till sin natur och den lämpar sig för bolag av olika storlek och i olika branscher. Den grundläggande principen i redovisningsmodellen är "comply or explain", dvs. "följ eller förklara", som går ut på att bolaget ska redovisa en uppgift eller förklara varför uppgiften inte har redovisats (t.ex. uppgiften är inte väsentlig för verksamheten enligt bolagets väsentlighetsbedömning eller uppgiften finns inte att tillgå).

Närmare beräkningsgrunder och ytterligare information om de uppgifter och nyckeltal som ska redovisas finns i ovan nämnda källor.

Redovisningsmodell

1. Beskrivning av organisationen samt organisationens förvaltning och verksamhetsprinciper

1.1 Basfakta om organisationen

- Beskrivning av organisationens verksamhet: Basfakta jfr Statsrådets kanslis avdelning för ägarstyrnings årsberättelse

1.2 Styrning av samhällsansvaret och verksamhetsprinciper

- Värderingar och verksamhetsprinciper ^{GRI 4.8}
 - Verksamhetsstadgar och verksamhetsprinciper som är centrala med tanke på samhällsansvaret (t.ex. uppförandekoden (Code of Conduct), policyn för samhällsansvar, miljöpolicy, etiska principer)
- Styrelsens rutiner för att följa styrningen av samhällsansvaret, inklusive riskhantering ^{GRI 4.9, CG 49}
- Högsta ledningens rutiner för att följa styrningen av samhällsansvaret och ansvara för den
- *Inverkan av organisationens och samhällsansvarets resultat på belöningen av styrelsen och den högsta ledningen* ^{GRI 4.5, CR 45}
- *Organisation och ansvar inom samhällsansvaret*
- *Definition av väsentliga frågor inom samhällsansvaret* ^{GRI 3.5}
- *Risker och möjligheter inom samhällsansvaret*
- *Externt utvecklade principer eller initiativ som organisationen anslutit sig till eller stöder (t.ex. Global Compact)* ^{GRI 4.12}
- *Medlemskap i organisationer och lobbyorganisationer* ^{GRI 4.13}

1.3 Intressentgrupper och interaktion med intressentgrupper

- Organisationens centrala intressentgrupper samt intressentgruppernas förväntningar ^{GRI 4.14-4.15}
- Beskrivning av interaktionen med olika intressentgrupper ^{GRI 4.16}
- Områden och frågor som har lyfts fram via kommunikation med intressentgrupper, och hur organisationen har hanterat dessa ^{GRI 4.17}

2. Ekonomiskt ansvar

2.1 Styrning av det ekonomiska ansvaret

2.1.1 Ekonomiska mål och uppnåendet av dem

- Ekonomiska mål
- Rapporteringsperiodens resultat i förhållande till målen
- Beskrivning av rapporteringsperiodens centrala åtgärder och resultat
- Nyckeltal

2.2 Nyckeltal för den ekonomiska verksamheten

2.2.1 Ekonomiska penningströmmar till intressentgrupperna

- Ekonomiska kapitalströmmar redovisas för varje intressentgrupp (prestationsprincipen): ^{GRI EC1}

<i>Kunder</i>	<i>Rörelseintäkter</i> + <i>Omsättning</i> + <i>Övriga rörelseintäkter</i> + <i>Intäkter av andelar i intresseföretag</i>
<i>Leverantörer av varor och tjänster</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Köp av material och tjänster</i> ○ <i>Övriga rörelseutgifter</i>
<i>Personal</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Personalkostnader (inkl. pensionskostnader och andra personalbikostnader)</i>

Offentliga sektorn	○ Skatter (inkomstskatter)
Allmännyttiga aktörer	○ Stöd och donationer
Aktieägare	○ Dividend till ägarna
<i>Finansiärer</i>	○ <i>Finansieringskostnader (netto)</i>
	= Tillgångar för utveckling av bolagets egen verksamhet
Investeringar	○ Investeringar

2.2.2 Allmännyttiga stöd och sponsring

- Beskrivning av principerna för allmännyttiga stöd och sponsring
- Stödbeloppet redovisas enligt grupp av förmånstagare, t.ex.:
 - barn och unga
 - vetenskap, forskning och utbildning
 - kultur
 - motion och idrott
 - politiska stöd
 - frivilligorganisationer och miljöorganisationer

2.2.3 Finansiellt stöd från staten

- *Mängden stöd från staten, slag och användningsändamål* ^{GRI EC4}

2.2.4 Indirekta ekonomiska effekter

- *Beskrivning av betydande indirekta ekonomiska effekter* ^{GRI EC9}

3. Personal

3.1 Personalstyrning

3.1.1 Personalstyrning

- Personalpolicy eller andra verksamhetsprinciper i anslutning till personalen
- Beskrivning av projekt för utveckling av chefsarbetet ^{KILA}

3.1.2 Mål för personalen

- Mål för personalen
- Resultat i förhållande till målen för personalen
- Beskrivning av centrala åtgärder och resultat under rapporteringsperioden med avseende på personalen

3.2 Antal anställda och personalstruktur

3.2.1 Antal anställda

- Antal anställda fördelade enligt verksamhetens karaktär och omfattning ^{KILA, GRI LA1}
 - Antal anställda 31.12 (vid slutet av räkenskapsperioden) ^{KILA, GRI LA1}
 - Personal i genomsnitt ^{KILA}
 - Personalens fördelning enligt land eller geografiskt område ^{GRI LA1}
 - *Personalens fördelning enligt funktion eller bransch* ^{KILA}
 - *Antal inhyra arbetare 31.12 eller i genomsnitt* ^{KILA, GRI LA1}

3.2.2 Anställningar

- Andel fasta anställningar och tidsbundna anställningar 31.12 ^{KILA, GRI LA1}
- Andel heltidsanställningar och deltidsanställningar 31.12 ^{KILA, GRI LA1}

3.2.3 Personalomsättning

- Omsättning (fasta anställningar eller hela personalen, enligt organisationens definition)
 - Tillträdesomsättning ^{KILA, GRI LA2}
 - *Antal nyanställningar*
 - Avgångsomsättning ^{KILA, GRI LA2}
 - *Antal anställningar som upphört fördelade enligt orsak*
 - *Genomsnittlig omsättning* ^{KILA}
 - *Beskrivning av tyngdpunkterna för rekrytering och rotation av uppgifterna* ^{KILA}

3.2.4 Anställningsförhållandenas längd

- Anställningsförhållandets längd i genomsnitt ^{KILA}
 - *Fördelningen av anställningsförhållandenas längd*

3.2.5 Personalens åldersstruktur och medelålder

- Personalens åldersstruktur ^{KILA, GRI LA13}
 - Personalens medelålder ^{KILA}
 - *Antal som gått i pension*
 - *Genomsnittlig pensionsålder*
 - *Beskrivning av hur organisationen förberett sig för pensioneringar*

3.3 Omorganiseringar och uppsägningar/ Relationerna mellan personal och arbetsgivare

3.3.1 Uppsägningar och permitteringar

- Antal uppsagda anställningsförhållanden ^{KILA}

- Beskrivning av åtgärder utöver bestämmelserna i lagen som stöder de uppsagda ^{KILA}
- Antal anställda som permitterats och permitteringens längd i genomsnitt
- *Andel av personalen som omfattas av kollektivavtal* ^{GRI LA4}
 - *Gällande kollektivavtal*

3.4 Jämställdhet

3.4.1 Personalens könsfördelning

- Personalens könsfördelning enligt personalkategori ^{KILA, GRI LA13}
 - Styrelsens och den högsta ledningens könsfördelning ^{GRI LA13}

3.4.2 Jämställdhetsplan

- Beskrivning av jämställdhetsplanen, av hur målen i den uppnås och av de åtgärder som säkerställer likabehandling av de anställda (obligatorisk i företag med fler än 30 personer) ^{KILA}
- *Beskrivning av lönejämförelsen i jämställdhetsplanen och resultaten av den*
 - *Löneskillnad i procent mellan kvinnor och män* ^{GRI LA14}

3.5 Belöning

3.5.1 Belöningsystem och resultatpremier

- Beskrivning av de använda belöningsystemen ^{KILA}
- Andel anställda som omfattas av belöningsystemen ^{KILA}
- Utbetalda resultatpremier specificerade enligt personalkategori ^{KILA}

3.6 Kompetensutveckling och utbildning

3.6.1 Utvecklingssamtal

- Andel anställda som omfattas av regelbundna utvecklingssamtal ^{KILA, GRI LA10}
- Beskrivning av praxisen för utvecklingssamtal och individuella utvecklingsplaner ^{KILA}

3.6.2 Utbildning och kompetensutveckling

- Personalens utbildningsstruktur ^{KILA}
- Beskrivning av centrala utbildningsprojekt och utbildningspraxis (inkl. introduktionsprocessen)
- *Antal utbildningsdagar per person* ^{KILA}
- *Utbildningskostnader*

3.7 Välbefinnande i arbetet

3.7.1 Tillfredsställelse inom personalen

- Beskrivning av resultaten av och utvecklingen i undersökningar bland de anställda ^{KILA} (eller andra åtgärder för att utreda tillfredsställelsen med arbetet)
 - Beskrivning av åtgärder som vidtagits på basis av resultaten av undersökningarna bland de anställda

3.7.2 Personalens arbetsförmåga och välbefinnande i arbetet

- Beskrivning av centrala projekt och åtgärder som syftar till att stödja en bevarad arbetsförmåga och välbefinnande i arbetet ^{KILA}

3.8 Arbetshälsa och säkerhet

3.8.1 Olycksfall

- Beskrivning av styrningen av arbetshälsa och säkerhet samt av centrala projekt och åtgärder inom arbetshälsa- och säkerhetsarbetet ^{KILA}

- Antal olycksfall (olycksfall med och utan frånvaro)
- Olycksfrekvens per en miljon arbetstimmar ^{KILA, GRI LA7}
- Arbetsrelaterade dödsfall ^{GRI LA7}

3.8.2 Sjukfrånvaro

- Sjukfrånvaro
- Sjukfrånvaro i procent ^{KILA}
- Antal arbetsrelaterade sjukdomar ^{GRI LA7}

3.8.3 Arbetshälsa

- Beskrivning av företagshälsovården, inkl. t.ex. förebyggande företagshälsovård, förmåner till de anställda
- *Sjukfrånvaro i genomsnitt (dagar/person)*
- *Andel av personalstyrkan som är representerad i formella och för ledning och personal gemensamma kommittéer för hälsa och säkerhet, som bistår med övervakning och rådgivning om program för hälsa och säkerhet* ^{GRI LA6}
- *Utbildning, rådgivning, förebyggande åtgärder och riskhanteringsprogram på plats för att stödja de anställda, deras familjer eller lokalsamhällsmedlemmar beträffande allvarliga sjukdomar* ^{GRI LA8}
- *Frågor om hälsa och säkerhet som omfattas av formella överenskommelser med fackföreningar* ^{GRI LA9}

4. Miljö

4.1 Miljöstyrning

4.1.1 Verksamhetens centrala miljökonsekvenser, risker och möjligheter

- Beskrivning av de mest centrala miljökonsekvenserna
- *Beskrivning av leveranskedjans centrala miljökonsekvenser*
- *Beskrivning av centrala miljörisker och miljömöjligheter*

4.1.2 Styrning av miljöfrågor

- Miljöpolicy eller andra verksamhetsprinciper i anslutning till miljön
- Beskrivning av hur organisationen följer miljöfrågor (t.ex. miljöstyrningssystem, certifieringar, miljötillstånd, organisatoriskt ansvar)
- Beskrivning av hur organisationen utvecklar och upprätthåller personalens miljökunskaper

4.1.3 Miljömål och uppnåendet av dem

- Miljömål
- Resultat i förhållande till målen
- Beskrivning av centrala åtgärder och resultat under rapporteringsperioden med avseende på miljöfrågor

4.2 Miljönyckeltal

4.2.1 Energi

- Energianvändningen redovisas
 - Direkt energianvändning (energi vid egen energiproduktion) ^{GRI EN3}
 - Indirekt energianvändning (köpt el, värme) ^{GRI EN4}
 - Beskrivning av energianvändningens betydelse i organisationens verksamhet

- **Beskrivning av centrala energikällor**
 - **Andel energi som produceras från förnybara och icke förnybara energikällor** ^{GRI EN3-4}
- **Förbättring av energieffektiviteten**
- **Beskrivning av åtgärder för att förbättra energieffektiviteten, spara energi eller öka användningen av förnybara energikällor** ^{GRI EN5-7}

4.2.2 Utsläpp till luft

- Utsläpp av växthusgaser (CO2 m.fl.)
 - Direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 1-2) ^{GRI EN16}
 - Andra relevanta indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 3) ^{GRI EN17}
 - Beskrivning av den betydelse som utsläppen av växthusgaser har för verksamheten (t.ex. ekonomiska konsekvenser, utsläppshandel)
- Minskning av utsläppen av växthusgaser
 - Beskrivning av åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser ^{GRI EN18}
- **Andra med tanke på verksamheten väsentliga utsläpp till luft** ^{GRI EN20}
 - **T.ex. NOx, SO2, VOC, partiklar, damm, utsläpp av ozonnedbrytande ämnen** ^{GRI EN19}

4.2.3 Vatten

- Vattenanvändning
 - Total vattenanvändning ^{GRI EN8}
 - Beskrivning av vattenanvändningens betydelse i organisationens verksamhet
- **Effektivisering av vattenanvändningen**

- *Beskrivning av åtgärder för att effektivisera vattenanvändningen*
- *Vattenkällor som avsevärt påverkas av organisationens vattenuttag*
GRI EN9
- *Beskrivning av återvinning och återanvändning av vatten* GRI EN10

4.2.4 Avfall

- Total mängd avfall enligt avfallsslag och hanteringssätt GRI EN22
- Minskning och återvinning av avfall
 - Beskrivning av åtgärder för att hindra uppkomsten av avfall, återvinna avfall och minska mängden avfall KILA
 - *Återvinningsgrad för avfall*
 - *Väsentligt spill av kemikalier, olja och bränsle* GRI EN23
 - *Mängd transporterat, importerat, exporterat eller behandlat problemavfall samt andel problemavfall som transporterats internationellt* GRI EN24

4.2.5 Förenlighet med bestämmelserna och miljökostnader

- Förenlighet med bestämmelserna
 - Betydande miljöskador samt en beskrivning av miljökonsekvenserna och de förebyggande åtgärderna
 - *Betydande böter och sanktioner i anslutning till överträdelser av miljölagstiftningen och miljöbestämmelser* GRI EN28
- *Miljökostnader*
 - *Miljöutgifter* KILA
 - *Miljöinvesteringar* GRI EN30

4.2.6 Produkter och tjänster

- Beskrivning av åtgärder för att minska produkters och tjänsters miljökonsekvenser ^{GRI EN26}
- *Mängd eller andel sålda produkter och deras förpackningar som återanvänds och återinsamlas* ^{GRI EN27}
 - *Beskrivning av hur den lag som gäller producentansvar genomförs, om detta är aktuellt med tanke på verksamheten*

4.2.7 Transporter

- Väsentliga miljökonsekvenser till följd av transporter av produkter och material samt arbetsresor eller tjänsteresor ^{GRI EN29}
- *Beskrivning av åtgärder för att minska miljökonsekvenserna av transporter eller arbetsresor eller tjänsteresor*

4.2.8 Material

- Användning av material som är viktigt med tanke på verksamheten (vikt eller volym) ^{GRI EN1}
- Materialeffektivitet
 - Beskrivning av åtgärder för att förbättra materialeffektiviteten
 - *Beskrivning av åtgärder för att minska användningen av skadliga ämnen*
 - *Beskrivning av åtgärder för att förbättra möjligheten att spåra råvarors ursprung*
 - *Beskrivning av åtgärder för att främja användningen av återvunnet material* ^{GRI EN2}

4.2.9 Naturens mångfald

- *Beskrivning av verksamhetens konsekvenser för naturens mångfald*

- *Beskrivning av åtgärder, mål och framtidsplaner med avseende på naturens mångfald* ^{GRI EN14}
- *Markområden inom naturskyddsområden eller områden som är värdefulla med tanke på naturens mångfald* ^{GRI EN11}
- *Verksamhetens, produkternas och tjänsternas inverkan på naturens mångfald* ^{GRI EN12}
- *Skyddade och restaurerade livsmiljöer* ^{GRI EN13}
- *Verksamhetens inverkan på arter som ska skyddas* ^{GRI EN15}

4.2.10 Utsläpp till vatten

- *Väsentliga utsläpp till vatten* ^{GRI EN21}
- *Beskrivning av åtgärder i anslutning till vattenskyddet*
- *Beskrivning av vattendrag som avsevärt påverkas av organisationens vattenutsläpp* ^{GRI EN25}

5. Samhälle

5.1 Lokalsamhällen

5.1.1 Konsekvenser för lokalsamhällen

- Beskrivning av verksamhetens centrala konsekvenser för lokalsamhället
- *Typ, omfattning och ändamålsenlighet av de program som utvärderar och styr verksamhetens påverkan på lokalsamhällen* ^{GRI SO1}

5.2 Korruption

5.2.1 Verksamhetsprinciper och praxis mot korruption

- Beskrivning av organisationens policy, principer eller rutiner mot korruption
- Beskrivning av utbildningen av personalen när det gäller organisationens policyer och rutiner mot korruption

- *Andel av de anställda som genomgått utbildning i organisationens policyer och rutiner mot korruption* ^{GRI SO3}
- *Beskrivning av bedömningen av riskerna för korruption*
 - *Andel och antal affärsenheter som analyserats med avseende på risken för korruption* ^{GRI SO2}
- *Åtgärder som vidtagits på grund av korruptionsincidenter* ^{GRI SO4}

5.3 Politisk påverkan

5.3.1 Politisk påverkan och politiska stöd

- Värde av bidrag och gåvor i form av pengar eller in natura till politiska partier, politiker och politiska institutioner ^{GRI SO6}
- *Organisationens offentliga politiska ställningstaganden och delaktighet i politisk påverkan och lobbying* ^{GRI SO5}

5.4 Begränsningar av konkurrensen

5.4.1 Iakttagande av konkurrensrättsliga bestämmelser

- Beskrivning av policyer, principer och rutiner i anslutning till konkurrensrättsliga bestämmelser
- *Beskrivning av utbildningen av central personal i konkurrensrättsliga bestämmelser*

5.5 Förenlighet med bestämmelserna

5.5.1 Iakttagande av lagstiftning och bestämmelser

- Betydande rättshandlingar eller böter och sanktioner för överträdelser av lagar och bestämmelser
- *Rättshandlingar och rättsliga beslut i anslutning till överträdelser av de konkurrensrättsliga bestämmelserna, karteller och missbruk av dominerande marknadsställning* ^{GRI SO7}

- *Belopp av betydande böter och antal icke-monetära sanktioner för överträdelser av lagar och bestämmelser* ^{GRI SO8}
- *Antal fall där bestämmelser och frivilliga koder gällande hälso- och säkerhetspåverkan från produkter under deras livscykel inte följts. Informationen ska vara uppdelad enligt besluten* ^{GRI PR2}
- *Antal fall där bestämmelser och frivilliga koder för information om och märkning av produkter inte följts. Informationen ska vara uppdelad enligt besluten* ^{GRI PR4}
- *Antal fall där bestämmelser och frivilliga koder gällande marknadskommunikation, annonsering och sponsring inte följts. Informationen ska vara uppdelad enligt besluten* ^{GRI PR7}
- *Betydande bötesbelopp för överträdelser av lagar och bestämmelser gällande användningen av produkter och tjänster* ^{GRI PR9}

6. Produktansvar

6.1 Kundnöjdhet

6.1.1 Kundbetjäning och kundnöjdhet

- Rutiner i anslutning till kundnöjdhet, inklusive resultat från kundundersökningar
^{GRI PR5}

6.2 Produkters och tjänsters hälsa och säkerhet

- Beskrivning av hur produkters och tjänsters konsekvenser för hälsa och säkerhet hanteras och bedöms
 - *De faser i livscykeln då produkters och tjänsters konsekvenser för hälsa och säkerhet ska utvärderas och andelen väsentliga produkter och tjänstekategorier som genomgått sådan utvärdering*
^{GRI PR1}

6.3 Märkning av produkter och tjänster samt marknadskommunikation

- *Obligatorisk produkt- och tjänsteinformation samt andel av väsentliga produkter och tjänster som berörs av dessa krav* ^{GRI PR3}
- *Program för säkerställande av efterlevnad av lagar, standarder och frivilliga koder för marknadskommunikation (inkl. marknadsföring, PR och sponsring)* ^{GRI PR6}

6.4 Skydd för kunddata och integritet

- *Beskrivning av hur kundernas integritet och dataskydd är ordnade*
- *Underbyggda klagomål gällande överträdelser mot kundintegriteten och förlust av kunddata* ^{GRI PR8}

6.5 Hållbar konsumtion

- *Främjande av ansvarstagande (t.ex. miljövänliga eller socialt ansvarstagande) produkter och tjänster*

7. Mänskliga rättigheter

7.1 Människorättsfrågor i anslutning till verksamheten

- *Beskrivning av centrala människorättsfrågor i anslutning till verksamheten*
- *Beskrivning av hur människorättsfrågor styrs (policy, organisatoriskt ansvar, mål och resultat)*
- *Beskrivning av utbildningen av personalen i människorättsfrågor som är relevanta för verksamheten* ^{GRI HR3}
- *Valfria nyckeltal i anslutning till mänskliga rättigheter*
 - *Antal fall av diskriminering och vidtagna åtgärder* ^{GRI HR4}

- *Verksamheter där föreningsfriheten och rätten till förhandlingar om kollektivavtal kan vara hotade och åtgärder som vidtagits för att stödja dessa rättigheter* ^{GRI HR5}
- *Verksamheter där det finns väsentlig risk för fall av barnarbete och åtgärder som vidtagits för att förhindra barnarbete* ^{GRI HR6*}
- *Verksamheter där det finns väsentlig risk för tvångsarbete och straffarbete och åtgärder som vidtagits för att förhindra tvångsarbete och straffarbete* ^{GRI HR7*}
- *Andel av säkerhetspersonalen som fått utbildning i organisationens policyer och rutiner för mänskliga rättigheter* ^{GRI HR8}

8. Leverantörskedjan

8.1 Styrning av leverantörskedjan

8.1.1 Principer och policy för upphandling

- Beskrivning av principerna och policyn för upphandling
- Beskrivning av anvisningar och handlingsprinciper (t.ex. Supplier Code of Conduct) som det förutsätts att leverantörerna ska följa
 - Beskrivning av innehållet och delområdena i anvisningarna eller principerna
 - ***Beskrivning av de åtgärder som vidtas om en leverantör inte följer leverantörsanvisningarna eller handlingsprinciperna***
- *Beskrivning av åtgärder och metoder för övervakning av underleverantörer och leverantörer*
- *Beskrivning av strategierna vid val och bedömning av nya underleverantörer*
- *Beskrivning av hur leverantörer övervakas eller auditeras*
 - *Beskrivning av auditeringar av leverantörer i anslutning till ansvarsfullhet, inkl. antalet auditeringar, centrala resultat och åtgärder*
- *Andel leverantörer som förutsätts följa leverantörsanvisningarna*

- *Beskrivning av hur människorättsfrågor beaktas vid valet av leverantör eller hur människorättsfrågor tagits in i avtal*
- *Beskrivning av leverantörer eller samarbetspartner som i samband med upphandlings- eller investeringsavtal har granskats med avseende på de mänskliga rättigheterna samt centrala resultat och vidtagna åtgärder*^{GRI HR1}
- *Praxis för lokala leverantörer*^{GRI EC6}

9. Rapporterings- och beräkningsprinciper

9.1 Rapporteringsprinciper

- *Rapportens avgränsning och omfattning*
- *Konsolideringsprinciper*
- *Ändringar av tidigare rapporterade uppgifter*
- *Betydande ändringar av rapportens omfattning, avgränsning eller mätmetoder*

9.2 Mättnings- och beräkningsprinciper

9.2.1 Nyckeltal för ekonomiskt ansvar

9.2.2 Miljönyckeltal

- *Energianvändning*
- *Utsläpp*
- *Avfall*
- *Miljökostnader*

9.2.3 Personalnyckeltal

- *Antal anställda*

- *Personalomsättning*
- *Olycksfallsfrekvens*
- *Sjukfrånvaro*

9.2.4 Certifiering av rapporteringen

- *Praxis när det gäller certifiering*

9.2.5 GRI-motsvarighet